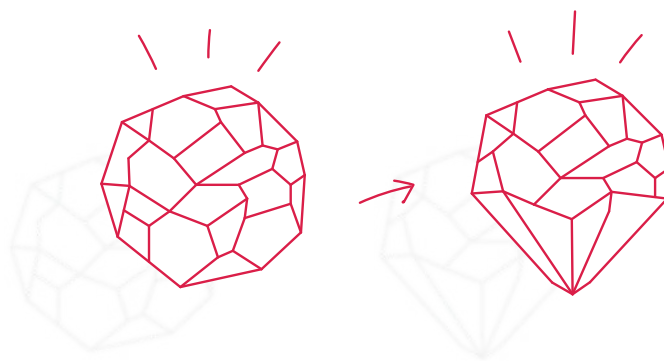

„YOUTHPASS“ IR BENDRIEJI GEBĖJIMAI

Siekiant įsivardinti, ko išmokta projekto metu, kviečiame taikyti „Youthpass“ įrankį ir 8 bendrųjų – mokymosi visą gyvenimą – gebėjimų sistemą.

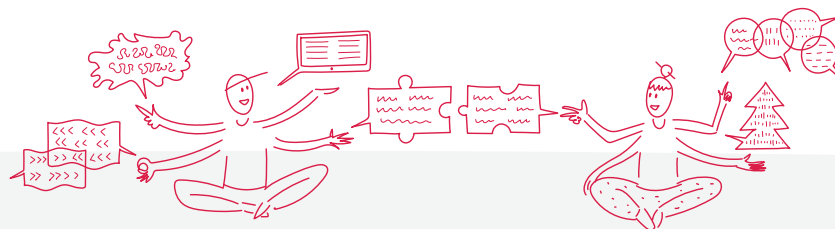
2006 m. Europos Sąjunga apibrėžė bendrųjų gebėjimų sistemą, taikytiną įvairiose švietimo srityse, įskaitant ir neformalųjį ugdymąsi. 2018 m. apibrėžtys buvo patikslintos.

Bendrieji gebėjimai yra tie, kurių reikia visiems asmenims, norintiems realizuoti save asmeniniame, profesiniame ir socialiniame gyvenime, būti aktyviais piliečiais bei gyventi darniai ir sveikai. Gebėjimai apibrėžiami kaip žinių, įgūdžių ir pažiūrų derinys.

Bendrieji gebėjimai skirstomi į 8 pagrindines sritis, tačiau jos yra tarpusavyje susijusios ir priklauso viena nuo kitos. Europos jaunimo projekte konkretaus dalyvio mokymasis gali apimti visas arba tik kai kurias iš šių gebėjimų sričių. Tos gebėjimų sritys, kurios projekto metu nėra lavinamos, neturėtų būti įtraukiamos ir į „Youthpass“.

Gebėjimai, kurie toliau pateikiami sistemai nepriskiriami, tačiau buvo įgyti ar lavinti projekto metu, gali būti aprašyti „Youthpass“ skiltyse „Kiti konkretūs įgūdžiai“ arba „Konkrečių užduočių atlikimo gebėjimai“ – priklausomai nuo pažymėjimo tipo.

BENDRIEJI GEBĖJIMAI

Daugiakalbystė yra gebėjimas bendrauti, suprasti ir reikšti mintis, jausmus bei pateikti faktus skirtingomis kalbomis žodžiu arba raštu. Asmuo turėtų išmanyti tam tikros kalbos gramatiką ir žodyną. Gebėjimas mokytis kalbos skirtingais būdais taip pat yra svarbus. Su šiuo gebėjimu susiję kultūrų įvairovės vertinimas ir domėjimasis kultūrų tarpusavio ryšiais.

Europos jaunimo projektais sukuriama galimybė bendrauti su žmonėmis, kurie yra iš skirtingų šalių ir kalba skirtingomis kalbomis. Taip lavinamas daugiakalbystės gebėjimas – dalyviai mokosi bendrauti užsienio kalbomis. Šią gebėjimų sritį dalyviai patobulina labiausiai, ypač ilgesnį laikotarpį vykdomuose projektuose.

KELETAS KLAUSIMŲ, KURIUOS GALĖTUMĖTE APSVARSTYTI:

- ▲ Kaip su žmonėmis iš kitų šalių bendravote prieš projektą ir jam pasibaigus (galvojant apie bendravimą įvairiais būdais ir kanalais – el. paštu, naudodami „Skype“, telefonu, gyvai)?
- Kokių užsienio kalbos aspektų (bendravimo ar išraiškos būdų, naujų žodžių bei frazių, tradicijų ir t. t.) išmokote? Kokiose projekto situacijose to išmokote?
- 👉 Ar dabar reikšdami mintis užsienio kalba labiau savimi pasitikite? Apibūdinkite, kaip jaučiatės bendraudami užsienio kalba.

ASMENINIAI, SOCIALINIAI IR MOKĖJIMO MOKYTIS GEBĖJIMAI

Mokėjimas mokytis yra gebėjimas valdyti mokymosi procesą ir jį apsvarstyti. Tai yra laiko ir informacijos valdymas. Socialiniai gebėjimai apima konstruktyvų darbą su kitais ir supratingą konfliktų sprendimą. Asmeniniai gebėjimai apima atsparumą, tvirtumą, gebėjimą užjausti, mokėjimą įveikti dvejonas ir doris su kompleksinėmis užduotimis. Ši gebėjimų sritis taip pat susijusi su mokėjimu palaikyti savo fizinę ir emocinę gerovę.

Projektų dalyviai dažnai veikia grupėse ir taip mokosi bendrauti su kitais prasmingai bei konstruktyviai. Taip pat būtent darbas grupėje padeda išryškinti asmenines pažiūras, įsitikinimus, ieškoti santykio su kitais ir savo vaidmens tame santykiyje.

Mokymasis mokytis yra būtinas įgūdis norint patobulinti visas gebėjimų sritis. Tai yra asmeninio mokymosi aspektų supratimas ir atsakomybės prisiėmimas. Europos projektai suteikia galimybę atrasti ir suprasti savo mokymosi kelią – išmokti nusistatyti mokymosi tikslus, atrasti stipriąsias ir silpnąsias savo mokymosi proceso puses. Šis gebėjimas apima asmeninio mokymosi organizavimą, savimotyvaciją, tobulėjimo stebėjimą ir įsivertinimą, rezultatų sisteminimą bei asmeninių pokyčių pripažinimą.

KELETAS KLAUSIMŲ, KURIUOS GALĖTUMĖTE APSVARSTYTI:

- ▲ Kaip nusistatėte mokymosi tikslus? Ar juos pasiekėte?
- Ar išmokote ko nors neplanuotai, netikėtai? Jei taip, tai ko?
- ☹️ Koku būdu jūs mokėtės? Kada mokytis buvo lengva, o kada – sunku?
- ◆ Ką apie save sužinojote? Kaip, jūsų manymu, dalyvavimas projekte jus pakeitė?
- 👤 Kaip sekėsi dirbti grupėje ir bendradarbiauti su kitais vykdant projektą?

PILIETIŠKUMAS

Pilietiškumas yra gebėjimas būti atsakingu visuomenės nariu ir visapusiškai dalyvauti visuomeniniame bei socialiniame gyvenime, suprantant socialinius, ekonominius, teisinius ir politinius konceptus bei visuotinio vystymosi, tvarumo problemas.

Daugelio projektų dalyviai yra tiesiogiai ar netiesiogiai įtraukiami į pilietinės visuomenės organizacijas arba sprendžia aktualias socialines ar aplinkosaugos problemas vietiniu, nacionaliniu ar tarptautiniu lygmenimis.

Jie apsvarsto vertybes, įstatymus, žmogaus teises, lygina skirtingų Europos regionų praktiką, problemas ir poreikius. Dalyviai gali diskutuoti apie pagrindines Europos vertybes ir jų vertinimą įvairiose situacijose bei pagal įvairius aspektus. Be to, dalyviai gali patys svarstyti, kaip supranta pilietiškumą.

KELETAS KLAUSIMŲ, KURIUOS GALĖTUMĖTE APSVARSTYTI:

- ☹️ Ką sužinojote apie žmonių gyvenimo sąlygas kitose šalyse?
- ◆ Ar jūsų nuomonė apie Europą pasikeitė? Jei taip, kaip?
- 👤 Kaip galėtumėte prisidėti prie socialinių arba aplinkosaugos iniciatyvų savo aplinkoje?

VERSLUMAS

Veraslumas yra gebėjimas pasinaudoti galimybėmis ir paversti savo idėjas veiksmais, kurie būtų naudingi kitiems. Tai apima iniciatyvumą, kūrybingumą, inovatyvumą, kritinį mąstymą ir problemų sprendimą. Tam būtina mokėti bendradarbiauti ir planuoti projektus, kurie turi kultūrinę, socialinę arba finansinę vertę.

Europos projektuose mokoma įgyvendinti savo idėjas, būti kūrybingiems ir išbandyti naujoves, net jei dėl kai kurių jų gali teikti rizikuoti. Dalyviams suteikiama įvairių galimybių tobulinti savo gebėjimus, atrasti dominančių sričių, išbandyti save naujose situacijose ir pasisemti įkvėpimo įgyvendinti savo idėjas. Skatinama, jog dalyviai kartu su organizatoriais planuotų, ruošųsi, vykdytų ir įvertintų projektus.

KELETAS KLAUSIMŲ, KURIUOS GALĖTUMĖTE APSVARSTYTI:

- Kokių naujų dominančių sričių, savo paties stipriųjų pusių atradote dalyvaudami projekte?
- ◆ Kas jus įkvepia imtis veiksmų? Kaip įgyvendinate savo idėjas?
- ▲ Kaip ir iš kokių situacijų išmokote „imtis iniciatyvos“?
- 👉 Ką sužinojote apie projektų valdymą, komandinį darbą ir bendradarbiavimą?

KULTŪRINIO SĄMONINGUMO IR RAIŠKOS GEBĖJIMAI

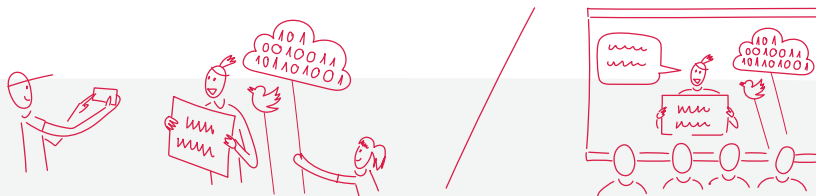
Kultūrinio sąmoningumo ir raiškos gebėjimai yra supratimas, kaip idėjos yra kūrybiškai išreiškiamos skirtingose kultūrose įvairiomis meno formomis. Tai apima savo idėjų plėtojimą ir raišką. Tam reikia pažinti vietines, Europos ir pasaulio kultūras bei gebėti išreikšti idėjas ir jausmus skirtingomis meno bei kultūros formomis. Atvirumas ir smalsumas yra bazinės savybės kalbant apie šiuos gebėjimus.

Jauni žmonės dažnai geba reikštis kūrybingai, siekdami užmegzti kontaktą su kitais ar perteikti savo potyrius. Europos jaunimo projektuose tai ir apskritai visos kūrybingumo formos bei priemonės turėtų būti sveikintinos, skatinamos, o taip pat sukuriama galimybė gilintis į kultūrinius raiškos aspektus. Didinant kultūrinį sąmoningumą, tarpkultūrinis mokymasis tampa efektyvesniu.

KELETAS KLAUSIMŲ, KURIUOS GALĖTUMĖTE APSVARSTYTI:

- 👉 Kaip išmokote naujų meno ir kultūros idėjų arba metodologijų?
- ◆ Kiek atviri, supratingi buvote vertindami jums naujus kultūros reiškinius?
- 👤 Apibūdinkite įvairias situacijas, kai turėjote galimybę išreikšti save pasitelkdami skirtingas išraiškos priemones ir formas (pvz., žodžiu, piešdami, kūno kalba)?

SKAITMENINIAI GEBĖJIMAI

Skaitmeniniai gebėjimai apima atsakingą naudojimąsi skaitmeninėmis technologijomis, mokėjimą naudotis informacijos sklaidos priemonėmis, skaitmeninio turinio kūrimą, saugą, su intelektine nuosavybe susijusius klausimus, problemų sprendimą ir kritinį mąstymą, turimos informacijos kvestionavimą.

Projektų dalyviai gali būti įtraukti į tinklaraščių, internetinių svetainių, socialinių tinklų ir pan. turinio kūrimą ar vystyti su tuo susijusias savo pačių idėjas. Kai kuriuose projektuose dalyviai gali konkrečiai nagrinėti medijų poveikį ir mokytis medijų raštingumo.

KELETAS KLAUSIMŲ, KURIUOS GALĖTUMĖTE APSVARSTYTI:

- 👤 Kokias skirtingas technologijas naudojate ruošdamiesi ir įgyvendindami savo projektą (pvz., socialinius tinklus, garso ir vaizdo redagavimo programinę įrangą, tinklaraščius)?
- Kaip kritiškai įvertintote internete rastą informaciją? Kaip patikrinote informacijos šaltinio patikimumą?

MATEMATINIAI GEBĖJIMAI IR GEBĖJIMAI MOKSLO, TECHNOLOGIJŲ IR INŽINERIJOS SRITYSE (STEM)

Matematiniai gebėjimai ir gebėjimai mokslo, technologijų bei inžinerijos srityse (STEM) yra mokėjimas spręsti kasdienes problemas pasitelkiant matematinis metodus. Tai yra mokėjimas panaudoti žinias, paremti savo požiūrį įrodymais, faktais, statistika. Tai apima sugebėjimą logiškai ir kritiškai mąstyti, suformuoti ir paaiškinti išvadas, naudotis technologijų įrankiais.

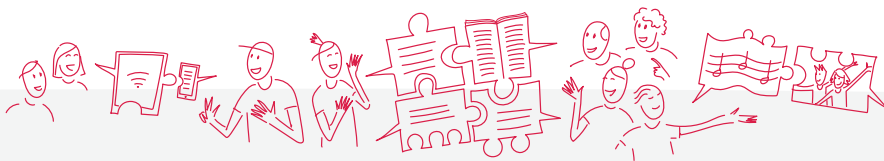
Projekto dalyviai šiuos gebėjimus gali lavinti atlikdami temines užduotis. Taip pat, net jei projektai nėra tiesiogiai susiję su mokslinėmis temomis, dalyviai gali tobulinti problemų sprendimo ir analitinio mąstymo įgūdžius įsitraukdami į sprendimų priėmimo procesus, susijusius su įvairiais jų projekto aspektais

KELETAS KLAUSIMŲ, KURIUOS GALĖTUMĖTE APSVARSTYTI:

- ▲ Kiek įsitraukėte į savo projekto įgyvendinimą ir kokių projektų valdymo įgūdžių (pvz., laiko arba biudžeto valdymo) išmokote?
- 👉 Kaip sprendėte problemas? Kaip stengėtės iš anksto numatyti galimas problemas?
- ◆ Ar gerai suprantate su projektu susijusias finansines sąlygas ir nuostatas?
- 👤 Kaip įveikėte naujus ir netikėtus išbandymus, kilusius vykdant projektą?

RAŠTINGUMAS

Raštingumas yra gebėjimas reikšti mintis, jausmus bei pateikti faktus žodžiu, raštu arba kitomis formomis, suprasti visa tai, kai yra pateikta kito asmens, bendrauti. Raštingumas yra tolesnio mokymosi pagrindas. Gebėjimas dalyvauti kritiškame ir konstruktyviame dialoge bei kalbos įtakos kitiems supratimas yra svarbūs šio įgūdžio elementai.

Projekto dalyviams gali būti pavesta kurti įvairių tipų rašytinę medžiagą, skirtą skirtingoms tikslinėms grupėms (socialinių tinklų įrašus, peticijų tekstus, naujienlaiškius straipsnius, veiklos ataskaitas ir t. t.). Taip pat dažnai dalyviai projektų metu turi galimybių mokytis, kaip skiriasi bendravimas su skirtingomis auditorijomis – pavyzdžiui, vaikais, tėvais, mokytojais, sprendimų priėmėjais, žurnalistais ir t. t. bei plėsti savo žodyną – mokytis su projekto tema susijusių terminų.

KELETAS KLAUSIMŲ, KURIUOS GALĖTUMĖTE APSVARSTYTI:

- 👉 Kokių galimybių išreikšti save raštu turėjote? Kaip jums tai patiko?
- ◆ Kada ir kaip pritaikėte savo kalbą prie skirtingų žmonių, su kuriais bendravote?
- 👤 Kaip bendravimas užsienio kalba paveikė jūsų bendravimą, komunikaciją gimtąja kalba? Ar pasikeitė jūsų požiūris į savo gimtąją kalbą?

„Youthpass“ yra refleksijos ir pripažinimo įrankis, naudojamas Europos jaunimo programose. „Youthpass“ patvirtina, kad dalyvavimas projekte gali būti laikomas lavinimosi veikla ir neformalaus mokymosi laikotarpiu.

SALTO mokymo ir bendradarbiavimo išteklių centras yra atsakingas už „Youthpass“ strategijos įgyvendinimą Europoje.

Youthpass

SALTO
TRAINING &
COOPERATION

Erasmus+